

Neteja a fons

El judici contra l'ex-director general de la Guàrdia Civil, Luis Roldán, segueix a Madrid, però ja no acapara els titulars de l'actualitat diària com abans. La "temporada" acaba de començar a l'Audiencia Nacional i els furgons que transporten tricorns d'elit –el general Galindo, el comandant Vaquero...– del despatx del jutge Javier Gómez de Liaño a la presó militar d'Alcalá-Meco han acaparat molt més l'atenció dels informadors. No obstant això, a la sala de vistes on seu cada dia amb cara de pomes agres el que fou primer civil al front d'un institut armat, continuen escoltant-se coses interessants.

Dies enrere, per exemple, va declarar el tinent coronel Manuel Fuentes Cabrera, que va estar al capdavant de la secretaria de despatx de la Direcció General de la Guàrdia Civil quan el seu titular era precisament Luis Roldán. Les seves paraules van ser contundents. Va explicar amb tot detall com, mensualment i procedents de la Secretaria d'Estat per a la Seguretat, arribaven partides de 12,5 milions de pesetes de fons reservats en talons a banda i que "Roldán sempre feia el que volia amb aquests diners", és a dir, se'ls embutxacava sense més miraments.

Però el més interessant és que Fuentes Cabrera, que va ocupar el mateix càrrec uns quants mesos després que l'ex-director general s'escapés del país, també va dir que quan Ferran Cardenal –ex-governador civil de Barcelona– va arribar a la Guàrdia Civil el primer que va fer és donar ordres perquè es destruïssin tots els registres i llibres que fessin referència als fons reservats. En altres paraules, que va fer esborrar totes les proves dels presumptes delictes del seu antecessor en el càrrec.

Després, el dirigents socialistes –González, Almunia, Serra, Ciscar, Benegas, etc.– poden anar dient que "cal deixar treballar la justícia en pau i tranquil·lilitat". Si el fet és que la realitat demostra que han estat ells els que més entrebancs han posat als quatre jutges que van decidir prendre el seu treball seriosament i anar fins al fons en els sumaris de la "guerra bruta" a Euskadi o en el tema de la corrupció. Més cinisme sembla impossible.

Al principi de l'anomenada transició política (1976-79) vaig poder comprovar personalment com es netejaven els arxius dels aparells repressius de l'anterior règim. En aquells anys, els policies compromesos amb la dictadura van començar a sentir pessigolles en el cul i, preveient un futur incert, van decidir tirar pel dret i no deixar darrere seu res que pogués servir, algun dia, per portar-los davant un tribunal i provar les seves pràctiques habituals. Eren temps d'incerteses i d'esperances. Mig i mig.

Recordo perfectament un fred dia d'hivern, la cita amb

un inspector de policia anomenat Mariano Baniandrés, en una inhòspita cafeteria propera a l'edifici de la Direcció General de Seguretat, a la Porta del Sol de Madrid. Baniandrés era un home proper al PSOE –després va ocupar un càrrec important en la Unió Sindical de Policia, va ser el cap de l'anomenada Brigada Anticolp després del 81 i ha acabat de comissari-cap en una capital espanyola– i va servir d'assessor clandestí als dirigents socialistes en les qüestions relacionades amb la policia. Però aquell dia venia esgarriat. "Aquesta tarda he vist –em va dir– com cremaven bona part dels arxius de la Brigada Político-Social i entre ells una col·lecció increïble de premsa clandestina. Han tirat al forn una col·lecció completa de *Mundo Obrero* –l'òrgan del

PCE– on hi havia, fins i tot, els números confeccionats a la presó tot just després de la guerra. Ha estat una barbaritat. No crec que aquestes coses estiguessin enlloc més". Tenia raó, com vaig saber després, ni el mateix PCE ha tingut mai completa la seva pròpia col·lecció de *Mundo Obrero*. Les estrictes normes de seguretat que imposava la clandestinitat no permetien guardar gaires coses.

Després, també vaig tenir el privilegi de visitar de dalt a baix el sinistre casalot de la Porta del Sol i de veure que, mentre es pintaven les parets a corre-cuita, en el pati es continuaven carregant furgonetes amb caixes de papers i fotos. Els vells ocupants es preparaven per deixar l'espai als nous. Aquells dies, Baniandrés, jo i una bona colla més encara pensàvem que allò ja no passaria més. Santa innocència. Els vells policies franquistes ja no manen, però la pràctica de la neteja total continua igual. ■

XAVIER VINADER

"Quan Ferran Cardenal va arribar a la Guàrdia Civil el primer que va fer és donar ordres perquè es destruïssin els documents que fessin referència als fons reservats."